

Legostaden

Byggande och konstruktion med hjälp av olika material, redskap och tekniker - Natur och samhälle, Fritidshem

Syfte

Att elever ska lära känna andra elever än de som går i den egna klassen, ha roligt, erbjuda en meningsfull fritid, att gå in i ett rollspel tillsammans med andra, den entreprenöriella tanken, samt att även lära sig att ta hänsyn till ekonomi i spelet.

Förutsättningar

Så här gjorde vi: Totalt har 68 elever från år 2 och 3 varit med, men vi har delat dessa i mindre grupper. LEGO sorterades i färg. Vi hade mycket LEGO under projektet. Nästan allt LEGO på skolan användes till detta. Vi höll på i en månad ungefär med det aktiva rollspelet, och sedan fick legostaden stå kvar några veckor så eleverna fick leka fritt där.

Varje år har rollspelet byggt på det som förut hänt, och vi har sparat de offentliga legohusen, som slottet, banken, hotellet, skolan, varuhuset, stadshuset, biografen och borgmästarens hus, för att slippa bygga upp hela staden varje år. Men det går förstås att börja om från början varje år.

Rollspelets inledning

Vi började med att presentera berättelsen om slottet som stått bortglömt i skogen i många år, och hur några äventyrare till slut hittade det och fann skatten som låg gömd där, samt lydde den önskan från de som levte där förut att använda de pengarna för att bygga upp staden igen.

Alla deltagare fick ett startkapital att börja med, för att kunna köpa en tomt, samt LEGO att bygga med. En stadsplan med tomter i olika kvarter fanns, de tomter som fanns närmast slottet vid torget i staden var dyrast att köpa. De elever som samarbetade kunde tillsammans köpa en dyrare tomt om de så önskade.

Finansiera byggandet

Vi har förut provat att eleverna fick betala för det lego de ville använda i sina byggen, med hjälp av att väga det lego de ville använda, men i år så tog vi bort det momentet då det var tidskrävande. Istället så såldes vissa specialdelar i ett varuhus i staden, och de fick handla där för de pengar de fått när spelet startade, samt för den dagliga ersättningen eleverna fick de dagar som de var med.

Allt i varuhuset var väldigt dyrt till att börja med. De som ville köpa något fick spara den dagliga ersättningen, eller komma på något sätt att tjäna mer pengar. Det fanns även olika jobb att ta i staden, bland annat att jobba som hjälplärare med de yngre barnen på fritids och ordna med aktiviteter för dem, eller att jobba i banken eller i varuhusets kassa.

Berättelsen förs framåt i samlingar

Under projektets gång så började varje dag på fritidshemmet med en samling, då de fick ta del av rollspelet som förde berättelsen framåt. Ibland kunde eleverna förändra spelets gång genom olika val, till exempel bygga nya hus i staden, tjäna pengar och lägga ut byggen i staden på anbud. På detta sätt fick staden skola, hotell, sjukhus, samt fått det gamla kungliga slottet renoverat efter att det "brunnit" ett år. Några elever ville bygga en biograf, för att kunna visa filmer för de andra, och på det sättet även sälja saft och popcorn. De hade glömt att rita in toaletter, samt nödutgång på ritningen, så de fick lägga till det på ritningen innan de fick bygglov.

Under spelets gång har även det entreprenöriella lärandet funnits med, vissa år mer än andra, beroende på vilka elever som funnits där då. Några elever har varit väldigt företagsamma och ordnat med aktiviteter som de andra kunnat köpa biljetter till, och andra elever har mer varit koncentrerade på sitt eget byggande i legostaden.

Lycko-Lasse

Jag måste nämna om en figur som kom till staden som kallade sig själv för Lycko-Lasse. Han startade ett lotteri, och blev ganska snabbt stadens rikaste man. Ha kunde bygga ett höghus i staden för alla pengar han tjänat på lotteriet. Vi fick många tillfället att prata med barnen om hur lotterier fungerar, då vissa använde stora summor för att köpa lotter, som de flesta såklart förlorade.

Ett mysterium

Senaste gången fick eleverna lösa ett mysterium i stil med "Lasse-Majas detektivbyrå" då slottet blev bombhotat av någon som krävde en miljon kronor i lösensumma. Den nye kungen satt instängd som gisslan i slottet, som var låst och omöjligt att komma in i. Några figurer i staden misstänktes ligga bakom detta, och några hade motiv att få mera pengar, som bankdirektören, varuhuschefen, kungen, prästen eller Lycko-Lasse med sitt lotteri.

Efter många och långa förhör med de misstänkta så kunde den skyldige gripas. De misstänkta sorterades bort en efter en med hjälp av olika ledtrådar. Till slut förstod barnen att den person som sa sig vara släkt med den gamla kungen som för en tid sedan flyttat in i det gamla slottet, samt lyxrenoverat det, behövde mer pengar, och hade bombhotat sig själv för att få staden att betala lösensumma.

Han greps och bad om nåd, men eleverna röstade för att kasta honom i fängelset, som fanns i en del av slottet, så han fick ju på sätt och vis ändå bo kvar i slottet. Slottet öppnades därefter sedan som museum i staden.

Exempel på hur händelser och personer presenteras

Lycko-Lasse

- Mystiskt bortrest
- Gillar att tjäna pengar
- Har lurat folk att köpa lotter förul

||||

KUNGEN

- Har lyxrenoverat slottet
- Har tillgång till slottet
- Har ingen inkomst
- Försvunnen

||||

BORGMÄSTAREN

- Har kvar nycklar till slottet
- Tycker inte om att kungen tog över slottet
- Är stadens mäktigaste person

||||

BANKDIREKTÖR

- Kan hantera pengar
- Har klagat på sin lön
- Jobbar nära kyrkogården

PRÄSTEN

- Vill bygga större kyrka
- Jobbar vid kyrkogården och känner den väl
- Har dyr hyra för sin villa

||||

VARUHUSCHEF

- Har köpt en ny bil
- Inte sålt så bra
- Rea i varuhuset
- Har sitt hus till salu

||

VARNING

till stadens innevånare.

En bomb är placerad vid ingången till slottet, på balkongen ovanför finns flygplansbränsle i en dunk som då kommer att antända hela slottet omgående om bomben smäller.

Dessutom är kungsstatyn på torget kidnappad och ersatt med en gris.

Om någon försöker flytta bomben innan dess så smäller det.

För allas säkerhet, spärra av området närmast slottet.

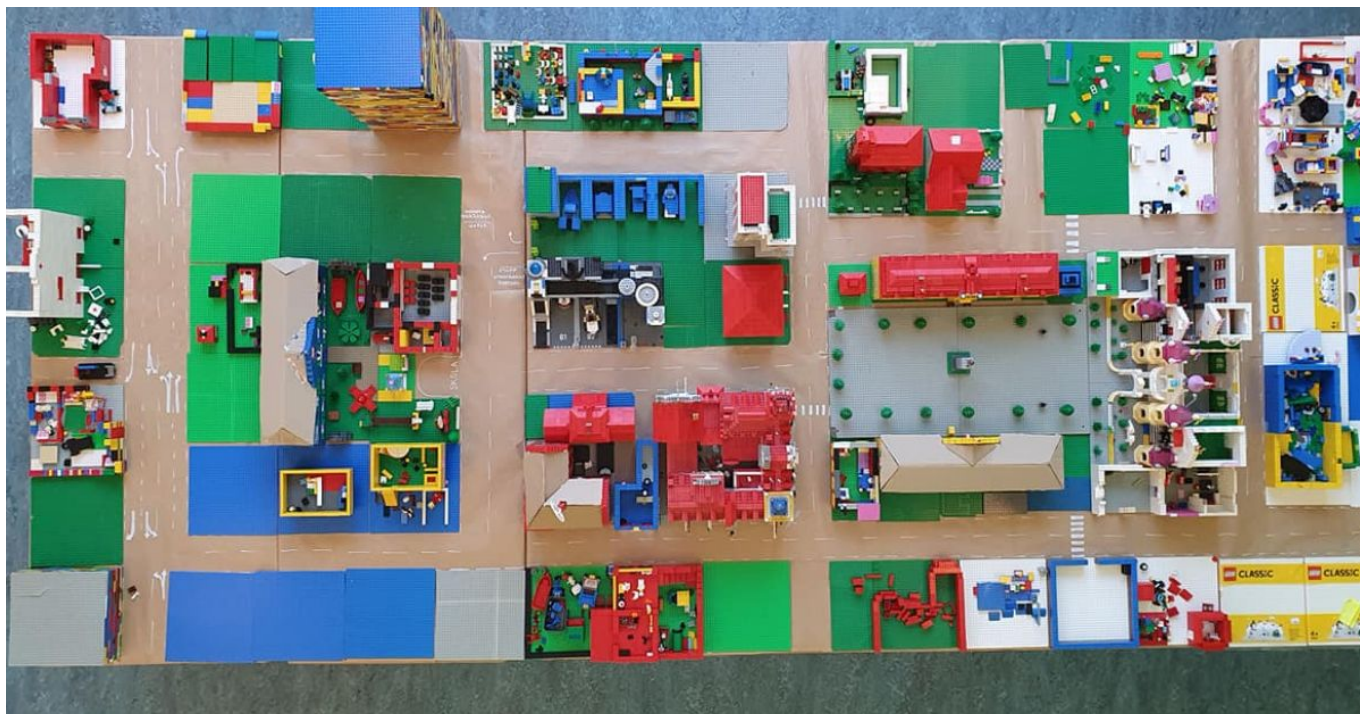
Betala lösen för att rädda slottet och för att få igen statyn av Kung Knut den Store.

Lägg lösensumma på en miljon kronor i en väska på kyrkogården senast på natten mellan 30 mars och den 31 mars.

Under tiden hålls kungen som gisslan i slottet.

Nattskuggan

Bilder av staden

Läraren reflekterar om personalens roll

Vi har nu gjort detta för tredje året på rad. Detta arbete är så kul. Arbetet med legostaden har haft lite olika utformning, beroende på vilka av personalen som har varit ansvariga. Några drev på rollspelet och spelade flera roller själva på scenen framför eleverna, andra har stöttat eleverna på ett praktiskt sätt, så att eleverna har kunnat genomföra sina egna projekt och ideer under spelets gång. Några har tagit hand om det praktiska arbetet med lotteriet, pengarna till banken i staden och deltagarnas ekonomi.

Eleverna har tränat på att förverkliga sina planer i samarbete med andra, löst mysterier, röstat i val i staden om slottets framtid. Vissa har mer eller mindre gått i konkurs i spelet efter att de handlat över sina tillgångar, några andra har tjänat mycket pengar i spelet, och alla har lärt sig av sina misslyckanden och framgångar.

Riktigt roligt var det också när vi ett år fick studiebesök av fritidspedagoger från grannkommunen. Några elever ordnade med fika, och andra fick vara guider. Sedan åkte vi fritidspedagoger som drev spelet till grannkommunen och berättade för fritidspedagogerna där om hur vi jobbade med detta. Även om det på Knut Lundmarkskolan finns riktigt bra förutsättningar för detta arbete, med fina lokaler, så kan ju arbetet även genomföras i mindre skala, för de som inte har innergård i skolan att hålla till på.

Det här är den roligaste aktivitet jag som personal har gjort med elever på fritidshem, och då har jag jobbat på fritids i snart 30 år.

Eleverna reflekterar

Eleverna har väntat och längtat på att årets arbete skulle dra igång, och några av dem fick vara med och förbereda slottet i staden för årets berättelse, då slottet skulle vara lyxrenoverat, men eleverna visste inte varför, innan vi startade arbetet för hela gruppen.

Vissa elever grät besviket när de blev hämtade tidigare på dagen än bestämt, så de missade att arbeta en dag i spelet, och andra valde att inte vara med, på annat än den dagliga uppstarten som var obligatorisk för alla eleverna som var där då.

När covid kom så höll årets upplaga på att ställas in, men på grund av elevernas önskan så genomfördes ändå projektet, om än i mindre skala än förut. Vissa elever hade ju längtat i två år på att själva få vara med i leken med legostaden.

Lgr22

- Samtala, lyssna, ställa frågor samt framföra egna tankar, åsikter och argument om olika områden, till exempel etiska frågor och vardagliga händelser.
- Skapande genom olika estetiska uttrycksformer, till exempel lek, bild, musik, dans och drama.
- Olika material, redskap och tekniker för att skapa och uttrycka sig.
- Matematik som redskap för att beskriva vardagliga företeelser och för att lösa vardagliga problem.
- Byggande och konstruktion med hjälp av olika material, redskap och tekniker.
- Demokratiska värderingar och principer, i sammanhang som är bekanta för eleverna. Hur gemensamma beslut kan fattas och hur konflikter kan hanteras på ett konstruktivt sätt.
- Initiera, organisera och delta i lekar av olika slag.